

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 2204 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
<i>Xuseynova Abira Amanovna</i>	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
<i>Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna</i>	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
<i>Abdurasulova Gulrux Habibullayevna</i>	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
<i>Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinoz Elyorjon qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
<i>Asatova Dildora Aslamovna</i>	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
<i>Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna</i>	
Insuldan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
<i>Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
<i>Mirxalilova Nargiza Akbarovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
<i>Mitaliboyeva Dildora</i>	
Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
<i>Nartayeva Shahoza Yulchibayevna</i>	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
<i>Normatova Nilufar Komilovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
<i>Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya</i>	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
<i>Qodirov Jurabek Mamatsimonovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model.....	83
<i>Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi</i>	
“Sab'ai sayyor” asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
<i>Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
<i>Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna</i>	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
<i>Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li</i>	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
<i>Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
<i>Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
<i>Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo</i>	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
Габдульманова Ильнура Минисламовна	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования.....	124
Урзова М. Б., Усманова У. Б.	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе “школа–махалла” в Узбекистане ..	130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи.....	135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati.....	139
Berkinova Charos Islomovna	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
Ergasheva Umriniso Komilovna	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir.....	153
Ermatova Gulnoz Pirimovna	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
Gazibekova Feruza Hakimovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
Haydarova Feruza Haydar qizi	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi.....	162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi.....	165
Jumayeva Malika Aliyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish.....	168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari.....	175
Masharipova Dilfuza Muxammatjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi.....	181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
Nizamova Nodira Paxritdinovna	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova	
Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida ..... 198 O'ktam Nosirov
	Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi..... 204 Rustamova Shoxista Omonjonovna
	Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari..... 208 Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li
	Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari ..... 212 Sa'dullayeva Rushana
	Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish ..... 215 Saidova Dilbar Erkinovna
	Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari..... 218 Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi
	Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish ..... 223 Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi
	Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi ..... 226 Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi
	Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari..... 229 Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna
	Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari..... 233 Yarmatov Raxmboy Baxramovich
	Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish ..... 239 Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi
	Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык ..... 242 Марупова Дилфуза Давроновна
	Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari ..... 247 F. R. Xosilova
	Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish ..... 251 Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi
	Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi..... 256 Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi
	Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi ..... 259 Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi
	Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari..... 262 Aliyeva Zuxra Tursunboyevna
	Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni.. 265 Aripov Shokirjon Olimovich
	Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari..... 268 Avliyoqulova Nasiba Choriyevna
	Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari..... 272 Baratov Baxtiyorjon Qodirovich
	Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli..... 275 Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi
	Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi ..... 278 Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi
	Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari ..... 284 Ismailova Nilufar Isroildjanovna
	Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages..... 289 Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna
	Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari..... 292 Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi
	Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish ..... 296 Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	302
<i>Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna</i>	
O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili	306
<i>Madaminova Gulzira Gulamkadirovna</i>	
Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari	313
<i>Maqsudova Nodira Alijonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	317
<i>Muxiddinova Dilfuza Sherdor qizi</i>	
Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli.....	320
<i>N. Q. Olimova</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	323
<i>Narzullayeva Sevara Omonovna</i>	
O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi	326
<i>Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari.....	329
<i>Olloqulova Farzona Umedillayevna</i>	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi.....	332
<i>Raimqulova Sojida Abdusaid qizi</i>	
Talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari.....	335
<i>Rustamova Shoxista Omonjonovna</i>	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari	339
<i>Sultonova Zarina Uchqun qizi</i>	
Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonalashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida.....	343
<i>To'xtasinova Farida Davlatali qizi</i>	
B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari	347
<i>Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna</i>	
Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida	350
<i>Umarova Nigora Alisherovna</i>	
Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri	353
<i>Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna</i>	
Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari	356
<i>Xidirova Maftuna Ithom qizi</i>	
Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari	362
<i>Xo'shboqova Farida Komiljon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari	370
<i>Xusanova Gulruxsor To'lqin qizi, Aliyeva Muhlis Baxodir qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish	374
<i>Zokirova Sohibaxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi</i>	
Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан	377
<i>Албеков Шокир Адилбекович</i>	
Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью.....	381
<i>Сатымова Светлана Сатымовна</i>	
Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения.....	385
<i>Ташева Дилором Салимовна</i>	
Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам	389
<i>Тоджибоева Наргиза Джумабоевна</i>	

Maktab–oila–mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri	393
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirishning metodologik imkoniyatlari.....	397
<i>Asqarova Xurshida A'zamjon qizi</i>	
Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish.....	404
<i>Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari.....	407
<i>Delov To'liqin Erkinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish	410
<i>Gulmira Abdullayeva</i>	
O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari	413
<i>Insapov Ismoil Tuychaliyevich</i>	
Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education	416
<i>Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi</i>	
STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida	421
<i>Jo'rayeva Nasiba Komil qizi</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi	426
<i>Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi</i>	
O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari	429
<i>Jurayev Xaydarjon Odilboyevich</i>	
O'spirinlarda agressiv xulqqa ta'sir qiluvchi omillar	433
<i>Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna</i>	
Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili.....	436
<i>Kurbanova Guzal Abduraximovna</i>	
Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari	441
<i>Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich</i>	
Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari	446
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari.....	450
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari.....	454
<i>N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova</i>	
Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish	458
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	463
<i>O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi</i>	
Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar	467
<i>Qambarov Kozimjon</i>	
Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari	472
<i>Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli	481
<i>Davlatova Dildora Nuriddinovna</i>	
Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari	485
<i>Davronov Nurzod Ismoilovich</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari	490
<i>Djurayeva Sohiba Barat qizi</i>	
Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	495
<i>Husenova Aziza Sharipovna</i>	
Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish	498
<i>Matniyazova Diyora Jumanazarovna</i>	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	501
<i>Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi</i>	

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari	506
<i>Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich</i>	
O'qituvchining shaxsiy fazilatlari va suggestiv kompetentligining o'zaro bog'liqligi	513
<i>Shermatova Manzura Ikromjanovna</i>	
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo'llash tajribasi	518
<i>Suyunov Navro'z Alisher o'g'li</i>	
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini rivojlantirish	523
<i>Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o'quvchilarga ta'siri	526
<i>Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi</i>	
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education	530
<i>Uktamova Navruza Botir qizi</i>	
Audiovizual usul qo'llanilganda o'quvchilarning til ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni baholash	535
<i>Umarov Aziz Avazovich</i>	
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so'z san'atining omili sifatida	540
<i>X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova</i>	
Etnopedagogik yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri	543
<i>Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi</i>	
Ajdodlarimiz o'g'itlari asosida o'quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi	547
<i>Xatamova Nilufar Xaydarovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ o'qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari	550
<i>Xayitova Firuza Abdullayevna</i>	
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti	554
<i>Yoziyeva Umida Lutfullayevna</i>	
O'quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o'quv faolligini oshirish	558
<i>Zakirova Dilfuza Sayidolimovna</i>	
O'quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar	561
<i>Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich</i>	
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока	566
<i>Ахмедова Мукаддас Ходиматовна</i>	
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана	570
<i>Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамshedовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна</i>	
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o'qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish	576
<i>No'manova Soxiba Ergashboyevna</i>	
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макама	582
<i>Нурматова Фируза Муминовна</i>	
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка	587
<i>Фаттахова Д. А.</i>	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari	592
<i>Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	598
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Raqamli o'yinlarga (mobile games) qaramlikning kognitiv samaradorlikka salbiy ta'siri	601
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	
OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash asosida ilmiy tadqiqot ishlariga yo'naltirishning zamonaviy metodlari	605
<i>Sobirov Zahriddin Sadriddinovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarda kiriyativlikni rivojlantirish	609
<i>Qo'chqarov Mirzavali Qo'zibayevich</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining axloqiy tarbiyasini shakllantirish	613
<i>Yaqubova Dinora Bahodirovna</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida AR (Augmented Reality) texnologiyalarining qo'llanilishi	617
<i>Abdumo'minov Burxonjon Sunnatillo o'g'li</i>	

The Role of Psychological Support in the Formation of Students' Socio-Emotional Competence in Preschool Education	622
Kamol'dinova Diyora Jaloliddin qizi	
Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi	626
Xudoynazarova Moxira Xakimovna	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini metodlar orqali rivojlantirish.....	629
Ro'zmetov Ravshan Sharipbayevich	
Bo'lajak tarbiyachilarda muloqot madaniyatini tarbiyalash	633
Uljayeva Sevara Abdirazzoqovna	
Kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan zamonaviy darsliklar tuzilishi va mazmuni.....	638
Po'latova Marjona Inomjon qizi	
STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limida qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar	643
Saidova Nigora Olimovna, Pirmatova Zaynabxon Elmurod qizi	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish	646
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
O'quvchilarda ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning shakllanishi va uning dolzarb muammolari	650
Gapparova Mastona Safaraliyevna	
Adabiyot darslarini o'qitishda 5E modelidan foydalanish	654
Abdiraupova Zarnigor Abdinabi qizi	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari.....	657
Ernazarov Alisher Ergashovich, Chinqulova Gulmehra	
Traditional Techniques and Modern Approaches in the Production of National Costumes	665
Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi	
Pedagogik platformalar va kognitiv-didaktik yondashuvlar integratsiyasi yordamida talabalarning kasbiy tayyorgarlik tizimini yangi bosqichga olib chiqish.....	668
Raxmonov Omadjon Mamasidiq o'g'li	
Aqli zaif o'quvchilarda disgrafiyaning bartaraf etishda assistiv texnologiyalarning ahamiyati	672
Usmonov Umid Allayorovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish.....	676
Adizova Nigora Baxtiyorovna, Akbarova Sarvinoz Sadriiddinovna	
Tadqiqotchilik kompetentligi pedagogik muammo sifatida.....	681
Ergashev Nozim Nabiyevich	
Teaching Reading to Young Learners: Essential Principles for Primary School Teachers	684
Toshtanova Maftuna Xamidjon qizi	
Tarmoq qurilmalari va tizimlarini boshqarish modulini o'qitish orqali o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash.....	687
Karimova Charos Abduhalim qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda og'zaki nutq rivojlanishining psixolingvistik asoslari	691
Musayeva Nafisa Kudratovna, Muxammadova Saodat Muzaffar qizi	
"Kasbiy ma'naviyat" fani bo'lajak pedagoglarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni intensiv rivojlantirish omili	695
Ismoilov Yoqubjon Quchqarboyevich	
Yapon tilini o'rgatishda talabalarning gapirish ko'nikmasini rivojlantirish: tamoyillar, bosqichlar va innovatsion usullar	699
Baqoyev Navro'zjon Abdullo o'g'li	
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	705
Zokirova Nargiza Akbarjonovna	
Bo'lajak pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik asoslari.....	710
Eshnazarova Farida Jo'raqulovna	
Ta'lim islohotlari sharoitida genderni yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari.....	714
Yaxyayeva Sojida Abduraximovna	
Ko'rsatish olmoshlarining vazifaviy uslublarda qo'llanilishi.....	718
Berdiyeva Malika	
Nazorat turlari orqali o'quvchilarning savodxonlik kompensatsiyasini shakllantirish	721
Xoldarova Irodaxon Valijonovna, Jo'rayeva Shodiya Kenjaali qizi	

Zamonaviy boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida o'quvchilarda lug'atlar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	726
Buvajonova Mohiraxon Usmonali qizi	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	731
Nazarova Mohigul Akmalovna	
Maktab va pedagogika institutlari o'rtasida amaliyotga yo'naltirilgan dual ta'lim modelini takomillashtirish: muammolar va yechimlar	736
Arabova Muxiba Bazarovna	
Помощь советского государства в подготовке кадров для арабских государств	740
Хомидова Камола	
Место Узбекистана в развитии культурной сферы Советского союза во второй половине XX века ..	744
Бекназаров Собиржон	
Toshkent xalqaro kinofestivallarining Arab davlatlari va Afrika mamlakatlari kinosan'atida tutgan o'rni	748
Sharifov Shoxjaxon To'liqinjon o'g'li	
Ekonometrika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va istiqbollari	752
Bobonorova Qundizxon Quralbay qizi	
O'quvchi faolligini oshirishda jadid maktablari tajribasi va faol ta'lim metodlarining integrativ qo'llanilishi ..	759
Bobonazarov Orif Abrayqulovich	
Влияние гендерной лингвистики на развитие психолингвистических исследований в Узбекистане ..	764
Мусаева Елена Казимовна	
Psixik rivojlanishni tashxislashda psixofiziologik usullardan foydalanish samaradorligi	767
Sh. L. Rahmonova	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	770
Saidova Dilbar Erkinovna	
Ingliz tili o'qitishda integrativ (CLIL) texnologiyasining boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun mos modellarini ishlab chiqish	773
Xakimova Xosiyat Jurayevna	
Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda sun'iy intellektdan foydalanish usullari	776
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna, Odiljonova Shoxsanam Abdug'appon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jismoniy sifatlarni rivojlantirishda innovatsion o'yin metodlarining ahamiyati	785
Ikromov Ilxom Muxamadrasimovich	
Tabiat tasvirining adabiy janrlarga ko'ra o'ziga xosliklari	790
Fozilova Mohigul Farxodovna	
Методические подходы к развитию прагматической компетентности старшеклассников на основе чтения аутентичных материалов	794
Исаматдинова Машхура Икромжон кизи	
O'zbek tilida "zahar" konseptining leksik-semantik va pragmatik xususiyatlari	799
Shokirov Sherhali Ibrohimovich, Baxramov Xabibillo Sadikovich	
Integrativ modulli o'qitish tizimi samaradorligining miqdoriy va sifat tahlili	803
Nurmanova Nazira	
Sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishda STEAM ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	807
Toshova Shaxnoza Tojidorovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining boshlang'ich sinf o'quvchilariga harakatga doir masalalarni klaster metodida o'rgatish	811
Badalov Dilmurod Abdixalilovich	
Ona tili darslarida o'quv lug'atlaridan foydalanishning o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishdagi didaktik asoslari	817
Ahmedova Adiba Ulug'bek qizi	
Philosophical Aspects and Analysis of the Regularities of the Formation of Geo-Economic Thinking	822
Ubaydullayev Islomjon Abdullayevich	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari	826
Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Boshlang'ich ta'lim va tarbiya jarayonida o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining (Media/Mass Communication) roli.....	831
Bo'ronova Dilrabo Ne'matullayevna	
Inkluziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish	835
Karimova Zulfiya Abduraxmanovna	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi.....	839
Murodova Sarvigul Raxim qizi	
Модернизация кадровой политики дошкольных учреждений через инновационные мониторинговые механизмы	843
Ким Нигора Каримовна	
Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining metodik kompetentligini ergonomik yondashuv asosida rivojlantirish	847
Usmonova Xafiza	
Pedagogik improvizatsiya asosida talabalar o'quv faoliyatini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	852
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Talabalar orasida ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish	857
Nurmatova Madina Odiljon qizi, Qo'shoqova Farangiz Azizbek qizi	
O'quvchi-yoshlarni oilaga nisbatan ma'naviy-axloqiy va qadriyatli munosabatlarga tayyorlash – ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	861
Xaydarov Oxunjon Murodjonovich	
Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda mustaqil ta'limning ilmiy-metodik ahamiyati	866
B. Normamatova	
Talabalarda pedagogik e'tiqodni shakllantirishning variativ modeli va uning asosiy komponentlari	869
Bahranova Hulkar Bahran qizi	
Konvensial yondashuv asosida talabalarni mustaqil ta'lim olish samaradorligining didaktik imkoniyatlarini rivojlantirish.....	872
Berdiyev Bahodir Ravshanovich	
Kontekstli yondashuvga asoslangan o'quv-ijodiy faoliyatning turlari	875
Botirova Zilola Nodirovna	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish.....	878
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich sinflarida ta'lim o'quvchilarga sonlar haqida ma'lumot berish	882
Hakimova Zulfizar Umrzoq qizi	
Biologiya ta'limida elektron ta'lim (E-Learning) va aralash ta'lim (Blended Learning) texnologiyalarining samaradorligini tahlil qilish.....	886
Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li	
Alisher Navoiy asarlarida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga oid fikrlari tahlili.....	891
M. Ibragimova	
Integratsiyalashgan dars ta'limiy faoliyat samaradaorligini ta'minlovchi muhim omil sifatida	894
Mahmatqulova Xosiyat Bobomurod qizi	
Tarbiyalanuvchilarni xalq og'zaki ijodi namunalari asosida ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning mazmunini ochib berish.....	897
Murodillayeva Durdona Dilmurodovna	
Sun'iy intellekt davrida bolalar adabiyoti: raqamli qahramonlar, interaktiv ertaklar va bolaning ijodiy tafakkuri rivoji	900
Normurodova Nigora Abdusattorovna, Sharipova Iroda Rashid qizi	
Qadimgi va o'rta asr mutafakkirlarining matematika fanining shakllanishi va rivojlanishidagi o'rni	903
Quvvatova Ozoda Gulbek qizi	
Shaxs xolistik rivojlanishi – psixologik-pedagogik muammo sifatida	906
Rashidova Xurriyat Sulaymonovna	
Bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari.....	908
Ravshanova Kamola Toxirovna	
Matematikaga rivojiga ulkan hissa qo'shgan olimlar	911
To'rayeva Kamola Vosidjon qizi	

Umumiy o'rta ta'limda mexanika masalalarini yechish metodikasi va o'qitish jarayonining didaktik asoslari	914
<i>Toxirova Maxfuzaxon Otaqo'ziyevna</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagogalarining kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish	916
<i>Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi</i>	
TRIZ va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish	919
<i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxammatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna</i>	
Maktab ta'limi uchun mobil ilova yaratishda MIT APP inventor platformasidan foydalanish	922
<i>Tangirov Xurram Ergashevich, Xo'jamqulova Dilso'z Bahodir qizi</i>	
Pedagogical Methods for Improving Students' Creative Thinking as they Learn	927
<i>Akhmedov Alisher Astanovich, Yarmuhamedov Nabijon</i>	
Implementation Outcomes and Development Prospects of the Social And Legal Club in the Secondary Vocational Education System as a Tool for Delivering Social Services.....	932
<i>Makhmudova Ugiloy Baxtiyarovna</i>	
Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students	935
<i>Chakkanov Faxriddin Xusanovich</i>	
Current Research and Suggestions on The Impact of Physical Activity on Adolescents' Mental Health	938
<i>Irgashev Shokhrukh Khasanovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachi shaxsiga qo'yiladigan zamonaviy pedagogik talablar	941
<i>Gaziyeva Nigora shamsiddinovna, Abdiraxmonova Nilufar Muxiddinovna</i>	
Eshituv va fonematik idrokni rivojlantirishda neyropsixologik o'yin usullari	945
<i>Lutfullayeva Sadoqat Muzaffar qizi, Axmedova Zuxra Mirzabekovna</i>	
Metodlarning turlari va nazariy asoslari	948
<i>Murodova Durdona Rayimjon qizi, Ashurova Hulkaroy Ma'rufjon qizi</i>	
Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining tizimli tafakkurini rivojlantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash samaradorligini aniqlash: pedagogik tajriba-sinov natijalari va matematik-statistik tahlil	952
<i>Mustafaqulova Dildora Ismatullayevna</i>	
Raqamli texnologiya ta'limga imkoniyatmi yoki xavf?	960
<i>Otanazarova Mehriniso Abdusharif qizi</i>	
Zamonaviy sharoitlarda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni olib borish uslubiyoti va unga qo'yilayotgan talablar	963
<i>Ortiqova Nargiza Akramovna, Suvonqulova Muxabbat Otamurot qizi</i>	
Interactive Grammar Learning Methods and their Significance for Non-Philological Education Students .	969
<i>Almatova Umida Islomovna</i>	
Berilganlar bazasi konsepsiyalarining evolyutsiyasi va zamonaviy rivojlanish bosqichlari.....	975
<i>Nosirova Shohista Elmurodovna</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda milliy g'urur hissini shakllantirishda tarbiyachining pedagogik ahamiyati.....	980
<i>Kadirova Shaxnoza Xudoyberdiyevna</i>	
Autentik matnlar orqali o'quvchilarda o'qishga motivatsiya shakllantirish	987
<i>Usmonova Gulhumor Qo'ldashboy qizi</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida "Aralash ta'lim (Blended Learning)" texnologiyasining joriy etilishi.....	991
<i>Sh. D. Ablakulov</i>	
Ko'paytirish amalini o'rgatishga zamonaviy yondashuv (suv vositasida)	995
<i>Ismoilov Bobur Toxirovich</i>	
WEB dasturlash fanining ahamiyati va rivojlanish tendensiyalari.....	1000
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Abdullayev Javohirbek Zokirjon o'g'li</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida metakognitiv kompetentlikni rivojlantirishning nazariy-metodik xususiyatlari	1005
<i>Sattorova Go'zalxon Mamadaminovna</i>	
Reflective Technologies of Development of Sanogen Thinking in Students.....	1010
<i>Ismailov Murodulla Kahramonovich</i>	
Tinglab tushunish ko'nikmasini rivojlantiruvchi o'quv topshiriqlarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik asoslari.....	1014
<i>Avazova Farangiz Ixtiyor qizi</i>	

Surxon adabiy maktabi: Usmon Azim va Shafolat Rahmatulla Termiziy ijodi.....	1022
<i>Xolboyeva Dilafuz Xayrulla qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy mazmundagi masalalar asosida ijodiy fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish	1026
<i>Ahmadjonova Intizor Iqboljon qizi, Dehqonova Mahliyo Shuhrat qizi</i>	
Tarbiyalanuvchilarda miqdor va son tushunchalariga doir ta'limiy o'yin faoliyatlari jarayonida ixtiyoriy diqqatini shakllantirish.....	1030
<i>Quysinova Shahlo Nasim qizi</i>	
Alaliyali bolalar bilan logopedik ishning tizimli yondashuvi.....	1035
<i>Irkinova Irodaxon Temirovna</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida o'quvchilarni eshitish va talaffuzga paralel ravishda rivojlantirish: integratsiyalashgan yondashuv	1040
<i>Raximova Mahliyo Xasanboy qizi</i>	
Gender xususiyatlarning ijtimoiy shartlangan ko'rinishlari.....	1043
<i>Yulduzxon Mirzaaxmedova</i>	
Oliy ta'limda muhandislik fizikasi fanini o'qitishning didaktik imkoniyatlarini takomillashtirish.....	1047
<i>Butayeva Nargiza Buriboyovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning kreativ kompetentligini integrativ yondashuv asosida shakllantirish modeli.....	1051
<i>Askarova Zilolaxon Nurmuhamadovna</i>	
Sun'iy intellekt asosida ta'limni individuallashtirishning pedagogik asoslari.....	1055
<i>Abdullayev Alibek Qodiraliyevich, Toxirova Muattarxon Isroil qizi</i>	
Matematik fizika tenglamalari fanini o'qitishda yuqori tartibli differensial tenglamalar bo'limining o'rni va ahamiyati	1060
<i>Murzambetova Mexriban Begdullayevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida ota-onalar bilan hamkorlikni tashkil etish metodikasi	1064
<i>Fayziyeva Madinabonu Sohibjon qizi</i>	
O'tkir Hoshimovning realistik xarakter yaratish mahorati.....	1070
<i>Nortojiyev Muxammad</i>	
Bolalar adabiyoti asarlarini tahlil qilishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlari.....	1073
<i>Xujamqulova Iroda Faxriddinovna</i>	
O'quv jarayoni ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning bolalarda bilish faolligini rivojlantirishdagi ahamiyati	1078
<i>Achilov Obid Muzrobovich</i>	
Maktab o'quvchilarida mustaqil ta'limni tashkil etish, o'tkazish va baholash metodikasi.....	1083
<i>Musayeva Gulnoza Yo'ldosh qizi</i>	
Bo'lg'usi pedagoglarda estetik kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida.....	1087
<i>Bozorova O'g'iloy Komilovna</i>	
"Taskari teorema" innovatsion pedagogik texnologiyasi.....	1093
<i>Yandasheva Sevara Ne'matjonovna</i>	
Technologies for Forming Students' Communicative Competence Based on Interdisciplinary Integration.....	1096
<i>Umida Eshmirzayevna Mamatkulova</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirishda elementar matematikaning o'rni	1101
<i>Djuraboyev Maqsudbek Karimbek o'g'li, Badridinov Nusratbek Xusniddin o'g'li</i>	
Zamonaviy muhandisni tayyorlash texnologiyasi – kasbiy kompetentlikni shakllantirish imperativi sifatida	1105
<i>Axmedova Aziza Shokir qizi</i>	
Yengil atletika sportchilarida yadro itqitish harakati biomexanik ko'rsatkichlarining texnik samaradorlikka ta'siri	1110
<i>Djabbarov Axror Islomovich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellektdan foydalanish kompetensiyasini shakllantirish	1114
<i>Artikova Nargiz Shuxratovna</i>	
O'quvchilarni tayanch hayotiy kompetensiyalar orqali iqtisodiy bilimlarini shakllantirish.....	1118
<i>Adizova Nigora Baxtiyorovna, Sayfullayeva Dilnoza Amrullayevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishda interfaol ta'lim metodlarining pedagogik samaradorligi.....	1123
<i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Oripova Shaxzodaxon Otamurod qizi</i>	

Integrativ yondashuv asosida bo'lajak pedagoglarni ma'naviy tarbiya faoliyatiga tayyorlashning pedagogik mexanizmlari.....	1127
Rahmatjonzoda Ahrorjon Ahmad o'g'li	
Ta'lim transformatsiyasi sharoitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish pedagogik muammo sifatida	1130
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda oila va maktab hamkorligi	1135
Mamadaliyeva Gavxarxon Asiljonovna	
Pedagogik amaliyotda pedagogik mahoratni rivojlantirishning nazariy–amaliy asoslari	1139
Yunusova Feruza Maxamadolim qizi	
O'quvchilarda milliy xarakter xususiyatlarini rivojlantirishning pedagogik aspektlari	1143
Hasanova Gulmira Hoshimjanovna	
Maktab yoshidagi o'quvchilarga she'riy asarlarni o'qitishga doir ayrim metodlar (O. Matjonning "Orolga yordam" she'ri asosida).....	1147
Alxiyeva Sitora Raximqul qizi	
Sport travmalaridan keyingi rehabilitatsiyada jismoniy tarbiya vositalaridan foydalanishning nazariy va amaliy asoslari	1150
Begimqulov Oltiboy Jo'rayevich	
Demografik vaziyatning mohiyati va tarkibi	1155
Bomurodov Sanjar Bekmurodovich	
Problems of Developing the Terminology System of the Uzbek Language.....	1159
Dilnoza Yuldasheva Bekmurodovna	
Tarbiya darslarida guruh va jamoaviy o'yinlar orqali muloqot madaniyatini shakllantirish	1163
Menlibayeva Azima Oralbayevna	
Raqamlashtirilgan ta'limda talabalarni tanqidiy fikrlash asosida kommunikativ kompetentligini rivojlantirish texnologiyalari.....	1166
Nuritdinova Xurshida Narpulatovna	
Raqamli ta'lim vositalarining boshlang'ich ta'limdagi afzalliklari	1169
Sattorova Mohira	
The Importance of Teaching Physics Through Modern Educational Trends	1172
Sharofutdinov Ikboljon Usmonjon ugli	
Maktabgacha ta'lim pedagoglarining kasbiy rivojlanishida gender rollar nazariyasining amaliy ahamiyati	1176
Tolipova Noilaxon Nodir qizi	
Interfaol metodlar orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish	1183
Umida Bovanova Abdurahobovna, Bo'riboeva Navbahor Faxriddinov	
Zamonaviy ilg'or xorijiy tajribalar asosida qon aylanish tizimi mavzusini o'qitishning innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash imkoniyatlari	1186
Xaqberdiyeva Sh. T.	
Ingliz tili darslarida kreativlikni oshirishda kuzatiladigan muammolar va ularni yechishga doir pedagogik yondashuvlar.....	1190
Yusupov Lutfullo Sayitturayevich	
Informatika fanini o'qitishda qo'llaniladigan innovatsion ta'lim texnologiyalari ("Axborotlarni kodlash" mavzusi misolida).....	1194
Temirova Gulbahor G'ulomovna, Yusupova Nodira Nurdinovna	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	1201
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Innovatsion ta'lim sharoitida "maktabgacha ta'limda menejment" fanini o'qitishning didaktik imkoniyatlari	1204
Astanakulova Manzura Buribayevna	
Milliy qadriyatlar vositasida o'quvchilarni chet tili o'rganish qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	1209
Toshturdiyeva Xurshida Erkinovna, Elmurodova Dildora Erkinovna	
Talabalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirishda individual yondashuvning nazariy asoslari	1212
Islomov Eldor Yusupovich	
Pedagogik jarayon subyektlarining intellektual imkoniyatlarini diagnostik o'rganish va korreksiyalash metodikasini takomillashtirish.....	1215
Sattorova Malikaxon Abdug'affor qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	1220
Марупова Дилфуза Давроновна	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	<p>Ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarni mantiqiy fikrlashga o'rgatish..... 1226 Adizova Nigora Baxtiyorovna, Bahodirova Mohinur Azamat qizi</p> <p>Buxoro xonlariga pir bo'lgan Dahbediyar..... 1231 Kandaxarov Anvarjon Xasanovich</p> <p>Formativ baholash natijalaridan ta'lim sifatini yaxshilashda foydalanish..... 1236 Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi</p> <p>Современные тенденции развития в подготовке юных волейболистов с использованием инновационных технологий..... 1239 Имомов Сирожиддин Илхомович</p> <p>Современное развитие гандбола, основы технико-тактической подготовки и методика обучения в кружках..... 1244 Оринов Облакул Жумаевич</p> <p>Теоретико-методические основы баскетбола и современные тенденции его развития..... 1248 Ачиллов Ойбек Хакимович</p> <p>O'zbekistonda ekoturizmni rivojlantirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining qo'llanishi: holat, muammolar va rivojlanish istiqbollari..... 1252 Berdiyev Baxtiyor Sodiqovich, Raximjonova Maxliyoxon Zokirjon qizi</p> <p>Sun'iy intellekt asosida talabalarning dasturlash kompetensiyalarini rivojlantirish..... 1257 Saidov Usmon Bahron o'g'li</p> <p>Современные методы устранения заикания у подростков..... 1260 Абдухалимова Муниса Абдурашид кизи</p> <p>O'quvchilarda innovatsion yondashuv orqali ma'naviy-axloqiy tarbiya berishning o'ziga xos xususiyatlari..... 1264 Xamidova Shaxnoza Nuraliyevna</p> <p>Iqtidorli futbolchilarni tanlab olishning nazariy asoslari..... 1268 Salayev Taxirbek Kamiljanovich, Atajanov Adilbek Yuldashevich</p> <p>Sun'iy intellektning talabalarda analitik fikrlashga ta'siri..... 1274 Abduhakimova Muslima Bahodir qizi</p> <p>Raqamli interpretatsiya: vizual tahlil kompetensiyasini rivojlantirishda immersiv texnologiya va kognitiv yuklanishni optimallashtirish..... 1277 Anvarxo'jayeva Dilinur Otabek qizi</p> <p>Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellektdan foydalanish kompetensiyasini shakllantirish..... 1282 Artikova Nargiz Shuxratovna</p> <p>Ekologik turizmning tabiatga ma'naviy-estetik munosabatni rivojlantirish imkoniyatlari..... 1286 Aymatov A. Q., Turayeva Dildora Shuhratovna</p> <p>O'quvchilarda milliy tuyg'ularni shakllantirishning ilmiy-pedagogik asoslari..... 1289 Begmatova Nasiba Safarbayevna</p> <p>Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda duduqlanishni korreksiyalashning pedagogik texnologiyasi..... 1293 Boxodirova Gulasalxon Ibroximovna</p> <p>Jismoniy tarbiya va sog'lomlashtirish mashg'ulotlarida lotin va yunon terminlarining o'rni..... 1296 Burxonova Guyoxon Gulomovna</p> <p>Ta'lim jarayonlarida sinergetik kompetensiyalash orqali integrativ yondashuvni amalga oshirish..... 1300 Haqberdiyev Baxtiyor Rustamovich</p> <p>Montessori metodikasining tarixi, tamoyillari va ingliz tilini ikkinchi til sifatida o'qitishdagi o'ziga xos usullari..... 1304 Jo'raqulova Gulruh Murot qizi</p> <p>Bo'lajak o'qituvchilarning ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish holati va muammolari..... 1307 Karimov Ravshanbek Rizomatovich</p> <p>Methodology for the Integrative Development of Students' Educational and Creative Activities in Teaching Fine Arts..... 1312 Kurbanova Shohsanam Bakhodirjon kizi</p> <p>Kurash sport turining jismoniy tarbiya tizimida tutgan o'rni va uning rivojlanish omillari..... 1315 Mamadova Feruzaxon Mirzaaxmad qizi, Akbarova Nasibaxon Abdumalik qizi</p> <p>Kurash sport turining texnik-taktik rivojlanishi va uning jismoniy tarbiyadagi pedagogik ahamiyati..... 1319 Mamadova Feruzaxon Mirzaaxmad qizi, Eminjonova Zahro Dilmurodjon qizi</p> <p>Bo'lajak tarbiyachilarning intellektual qobiliyatini falsafiy bilimlar asosida rivojlantirish shakllari..... 1323 Mamatqulova Shaxnoza O'ktam qizi</p>
-------------------------------	--

Using Debate, Role-Play, and Drama as Tools for Developing Oral Skills in English	1326
<i>Menglibekov Reynazar Mukhammetkarim-uli</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida supervayzerlik qobiliyatlarini rivojlantirishning psixologik determinantlari	1329
<i>Mirzayeva Muhayyo Ruziyevna</i>	
Methodology for Developing Patriotic Education in Students Through Ideas of National Heroism	1334
<i>Nomanova Ma'rifat Abdillayevna</i>	
Shaxsda kasbiy tafakkur namoyon bo'lishining psixologik mexanizmlari	1337
<i>Olimova Fotima Botirovna</i>	
Interaktiv ta'lim muhitida talabalarning badiiy-kompozitsion didini shakllantirish pedagogik mexanizmlari (rangtasvir fani misolida).....	1341
<i>Omonqulova Dildora Xusniddin qizi</i>	
Triz va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish	1348
<i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna</i>	
O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash jarayonlarini takomillashtirish	1351
<i>Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li</i>	
Bo'lajak muhandislarning loyihalash-konstruktorlik ko'nikmasini rivojlantirishning muhim yo'nalishlari (muhandislik ta'lim yo'nalishlari misolida)	1355
<i>Salomov Ilhom Salimovich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini PIRLS tizimi asosida baholashga o'rgatish	1359
<i>Samidjonova Muxabbat Xoliqjonovna</i>	
"Nurli maskan" ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalarida aniq va tabiiy fanlarni integrativ o'qitishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	1362
<i>Sobirova Mashxura Ubaydullayevna</i>	
Sun'iy intellekt va simulyatsion o'yinlardan foydalanib iqtisodiy tafakkurni shakllantirish metodikasi	1365
<i>Sodiqova Nigora Turayevna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida virtual texnologiyalar vositasida axborot kompetentligini rivojlantirish tizimi	1368
<i>Suvonqulova Aziza Abdurazzoq qizi</i>	
Rahbarlarning psixologik farovonligi: oila-kasb muvozanati, oilaviy munosabat va kasbiy qoniqishning o'zaro ta'sir mexanizmlari.....	1371
<i>Teshayev Sobit Sodik o'g'li</i>	
Tibbiy ta'limda refleksiv ko'nikmalar: O'zbekiston va dunyo tajribasi	1374
<i>Toshmatova Moxizatxon Inomidin qizi</i>	
Boshlang'ich tayyorganlik bosqichidagi yosh voleybolchilarning mashg'ulot jarayonini texnik va taktik nazorat qilish metodikasi.....	1377
<i>Xakimov Saydullo Tulanboyevich</i>	
Kadrlarni boshqarishda strategik va tezkor qarorlar uyg'unligini ta'minlashning tashkiliy-boshqaruv asoslari	1380
<i>D. A. Xodjimatoeva</i>	
Jismoniy imkoniyatlari cheklangan yoshlar uchun sport va jismoniy faollikning ahamiyati	1385
<i>Zafar Xudaykulov</i>	
Raqamli texnologiyalar va innovatsion metodlar asosida ta'lim samaradorligini oshirish	1388
<i>Yusupova Munisa</i>	
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	1391
<i>Zokirova Nargiza Akbarjonovna</i>	
Til kompetentligining kognitiv tilshunoslik bilan aloqasi boshlang'ich sinflar misolida	1395
<i>Zokirova Sohiba Muhtoralievna, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Структура и основные характеристики креативности личности студентов педагогических вузов.....	1398
<i>Уразова Марина Батыровна, Соибова Толифа Дилмуродовна</i>	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	1403
<i>Yarmatov Raxmboy Baxramovich</i>	
Maktabgacha ta'limda STEAM texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish	1409
<i>Bolibekov Alisher Abdusalomovich</i>	

Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	1412
Djumayeva Dildora Isroilovna	
Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatleri.....	1416
Hayitboyeva Nilufar G'anijonovna	
Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi	1421
Maxammatova Feruza Olimovna	
O'zbekistonda virtual muzeylar va ularning tarbiyaviy imkoniyatlari.....	1424
Voxidova Norposhshaxon Xabibullayevna, Yusupova Mohinur Ulug'bekovna	
Xalqaro ta'lim tajribasi asosida o'quvchilarda tafakkur erkinligini shakllantirishning zamonaviy yondashuvlari	1434
Maxammatova Ma'muraxon Jalilovna	
Tarbiya fanini o'qitish jarayonida talabalarda pedagogik taksonomiya ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	1438
Turdiyeva Shoxidaxon Anvardjanovna	
Tibbiyot texnikumi talabalari klinik tafakkurini shakllantirishning nazariy asoslari: konseptual yondashuvlar va ilmiy talqinlar	1443
Axmedov Marifxan Mamatxanovich	
Valeologik tamoyillarning maktabgacha ta'lim tizimidagi ahamiyati.....	1448
Begmatova M. T.	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jonli va jonsiz tabiat haqidagi bilimlarni shakllantirish.....	1452
Umbarova Nasiba Xolboy qizi	
Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda fuqarolik kompetensiyasi dolzarb pedagogik muammo sifatida.....	1456
Djumaqulov Shuxrat Baxodirovich	
Oilada ota-ona va bola munosabatlaridagi pedagogik-psixologik omillar.....	1460
Exsonova Feruza Turdixo'jayevna	
Педагогико-психологические аспекты формирования социокультурной компетентности будущих учителей средствами музейной педагогики	1464
Marayimova Kibriyoxon Islomjon qizi	
Serebral falaj(bsf)tashxisli bolalarda respirator-nutq mexanizmlarining buzilishi va korreksion yondashuvlar.....	1469
Mehmonova Nodiraxon Yusufxon qizi	
Milliy harakatli o'yinlar talaba yoshlar tarbiyasida rivojlanishining zamonaviy roli va ahamiyati	1473
Mirzayev Dilshod Khamidovich	
O'smir qizlarda deviant xulqni profilaktika qilish	1477
Mo'minova Dilrabo Murodillayevna	
Arab tilshunosligida ma'no, tuzilma va bayon nazariyasining shakllanishi Sakkokiy qarashlari asosida tahlil.....	1481
Abdullayev Olimjon	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari rahbar kadrlarining moliyaviy savodxonligini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari.....	1487
Yuldasheva Munisa Ibrohimovna	
Xorijiy tillarni o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetensiya	1492
Yormatova Gulnoz Qayumovna	
Developing Imagination and Narrative Thinking in Young Learners Through English Storytelling Activities.....	1497
Madjitova Oyshakhon Mukhammadganiyevna, Anvarova Muslima	
Effectiveness of Online Resources in Teaching Professional Vocabulary to Philology Students	1508
Yusupova Zarrina	
Modern Automotive Lexicon: Formation Processes, Semantic Fields, and Functional Usage	1511
Yuldasheva Mastona Muxubillayevna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etishda "Atrof va men" metodikasidan foydalanish	1514
Uralova Nurxon Maxadovna	
Chet tili bo'yicha A1, A2, B1 daraja bitiruvchilari tayyorgarligi darajasiga qo'yiladigan talablar (lingvistik kompetensiya) tahlili	1519
Tojiyeva Anora Baxtiyorovna	

Гендерных различия прокрастинации.....	1526
Рахмонова Гузал Жамшидовна	
A System of Software that Develops the Intellectual Potential of Students in Teaching Mathematics	1529
Toxirova Malika Muzaffar qizi	
O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	1535
Maxkamova Muborak Yusupovna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti rahbar kadrlar zaxirasini shakllantirish mexanizmlarini takomillashtirish.....	1543
Raximova Zilola Alimbayevna	
Ona tili darsliklari ta'limi mazmunini lingvistik ekspertiza qilish metodikasi	1547
Majidova Aziza	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish istiqbollari.....	1551
Sharipova Gulruksor Nurkabilovna	
Oliy texnika ta'limida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalarini o'qitishning innovatsion metodik asoslari	1554
Numonjonov Shoxzodbek Dilshodjon o'g'li	
STEAM tamoyillari asosida rivojlantiruvchi muhit yaratish	1558
Umarova Muqaddasxon	
Autistik spektr buzilishi: DSM-5 va ICD-11 tasniflari, tadqiqotlar va jamiyatdagi ahamiyati.....	1562
Tuxtayeva Maxfirat	
STEAM texnologiyasi asosida xorijiy til (ingliz tili) o'rgatish.....	1566
Teshaboyeva Zumradxon	
Cultivating Social-Emotional Learning (SEL) in Classrooms.....	1569
Choriyev Ilxom Kenjayevich	
Kutubxona-axborot muassasalarida kadrlar siyosatini amalga oshirishning huquqiy asoslari	1573
Mamatkabilov A. X.	
Sun'iy intellekt – speechace dasturi yordamida o'quvchilarning ingliz tilida talaffuz malakasini oshirish	1578
Nabiyeva Shahnoza Alijon qizi	
Tarixiy obidalar asosida tasviriy san'at talabalari ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	1583
Qurvanboeva Diyora Muzaffar qizi	
STEAM ta'limining O'zbekistondagi rivojlanish istiqbollari.....	1588
Abdukarimova E'zoza Fazliddin qizi, Bayjigitova Dilorom Baxtiyarovna	
Oliy ta'lim tizimida jarayonlarning boshqarishning innovatsion texnologiyalari	1592
Uzaqov Nomozali Hamdamovich	
Kimyoni o'qitish jarayonida virtual laborotoriyadan foydalanish	1596
Murodova Sitorabonu Bahodir qizi	
Raqamli platformalardan foydalanish asosida bo'lajak o'qituvchilarning media ko'nikmalarini shakllantirish.....	1599
Safarov Feruz Saminjon o'g'li	
Qoraqalpoq xalq an'analari vositasida maktab o'quvchilarini an'anaviy tarbiyalash (Bo'zatov tumani maktablari misolida).....	1603
Dosjonova Nilufar Rustam qizi	
Modern Requirements for a Teacher's Pedagogical Skills in the Context of Digital Transformation in Education.....	1607
Abira Bakhramova	
Kichik maktab yoshdagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish.....	1613
Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi	
Talabalarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonlarida bir qator tarkibiy komponentlarning uyg'un rivoji.....	1617
Mirzaxojayeva Dilrabo To'lqin qizi	
O'quv mashg'ulot guruhida musoboqa oldi mashg'ulotlar tuzilishi (badminton misolida).....	1621
Ismoilova Fotima Ismoil qizi	
Alohida ajratilgan o'quvchilarga ta'lim-tarbiya berish davomida ularning ijtimoiy-emotsional kompetentligini rivojlantirish zaruriy omil ekanligi to'g'risida.....	1626
Qozoqboeva Xanifaxon Shavkatjon qizi	

MUNDARIJA	СОДЕРЖАНИЕ	CONTENTS
		Methodological Foundations for Shaping the Creative Activity of Younger Pupils in Solving Mathematical Problems ..... 1630 Dzhurakulova Adolat Khalmuratovna
		Jadidlar merosi asosida bo'lajak o'qituvchilarning ma'naviy dunyoqarashini faollashtirish metodini takomillashtirish ..... 1638 Bekchanova Ozoda Otajon qizi
		Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mustaqil ta'lim ko'nikmalarini shakllantirish orqali o'quv motivatsiyasini rivojlantirish..... 1641 Alibayeva Dildora Raxmatilla qizi
		Maktabgacha ta'limda steam texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish..... 1644 Bolibekov Alisher Abdusalomovich
		Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari ..... 1647 Djumayeva Dildora Isroilovna
		Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatleri..... 1650 Hayitboyeva Nilufar G'anijonovna
		Emotional Burnout of Teachers as a Factor Influencing Professional Activities ..... 1655 Kamilova Nadira Gayratovna, Abdullaeva Nelufar Karimjanovna
		Методика развития профессионально-речевых компетенций будущих специалистов ..... 1663 Комилова Мукаррам Кобилжоновна
		Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari va samarali metodlari ..... 1666 Koziyeva Fazilat
		Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi ..... 1671 Maxammatova Feruza Olimovna
		Deviant xulq-atvor shakllanishining nazariy va eksperimental tadqiqotlar tahlili ..... 1674 Xolmurotova Shoxista Mirzaliyevna
		IJF yangi qoidalarning dzyudochilar texnik arsenaliga ta'siri: 2020 va 2024-yilgi olimpiadalar qiyosiy tahlili..... 1677 A. T. Saydullayev
		Системный подход к внедрению мультилингвальных методов: разработка структурно-функциональной модели в педагогическом вузе ..... 1681 Жумамуратова Юлдуз Бахтияровна
		Odil Yoqubovning "Yaxshilik" hikoyasini o'qitishning metodik asoslari ..... 1684 Nigora Botirova
		Musiqqa asosida tinglab tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish metodlari..... 1688 Toshkuziyeva Dilrabo Yusupjanovna
		Bo'lajak musiqqa o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligida fortepiano ijro texnikasini takomillashtirishning pedagogik asoslari ..... 1692 Normurodova Lobar Mamasoliyevna
		XXI asr raqamli texnologiyalari sharoitida boshlang'ich sinflarda STEM/STEAM texnologiyalari asosida ta'lim jarayonini tashkil etishning pedagogik asoslari..... 1697 Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi
		Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy o'zlikni anglashda motivatsiya va professional kompetensiyalarning shakllanish omillari..... 1702 To'raxonova Mohinur Abdunazar qizi
		Maktabgacha yoshdagi bolalarda tanqidiy fikrlash tushunchasi va uning psixologik-pedagogik asoslari ... 1705 Shomurodova Nozima Baxriddin qizi
		Liderlik sifatleri va ularni pedagogik faoliyatda rivojlantirishga doir konseptual yondashuvlar ..... 1708 Mansurova Maftuna Komiljon qizi
		Актуальные проблемы олимпийского образования студенческой молодежи ..... 1712 Мамазиятов Дониербек Бахтиярович
		Bo'lajak o'qituvchilarda axborot iste'mol madaniyatini shakllantirishda zamonaviy raqamli vositalarning o'rni..... 1716 Dadonova Aziza Tulkunovna
		Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarga o'zbek va ingliz tillarini integrativ aloqadorlikda o'rgatish tamoyillari..... 1720 Mirkasimova Zilola Alisherovna

Bolaning axloqiy intellektini shakllantirishda otaning roli	1724
Qayimova Maftuna Tursunovna	
“Ota-ona va oila” konseptining o‘zbek paremiologik tizimidagi ifodalanishi (semantik-pragmatik tahlil)	1729
Abdimurodov Doston Dilmurod o‘g‘li	
Методика организации международного сотрудничества на основе кластерного подхода в высших образовательных учреждениях.....	1735
Тиллаев Алишер Хасанович	
Masofaviy ta’lim platformalarida o‘zlashtirish monitoringi uchun Learning Analytics metodlaridan foydalanish imkoniyatlari.....	1740
Abdulatipov Muhammadtemur	
Kayzen texnologiyasi asosida bo‘lajak o‘qituvchilar boshqaruv madaniyatini rivojlantirish	1746
Eshonkulova Shaxnoza Boyto‘rayevna	
Bo‘lajak pedagoglarning uzluksiz amaliyot jarayonida professional mahoratini oshirish usullari va texnologiyalari	1751
Habibullayeva Muxlisaxon Yorqinjon qizi	
Er-xotinlar o‘rtasidagi nizolarni keltirib chiqaruvchi psixologik omillar	1754
Jalilova S. X.	
Innovatsion texnologik yondashuvlar asosida boshlang‘ich sinflarda savodxonlik faoliyatini takomillashtirish	1758
Karimjonova Dilnoza Alijanovna	
Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida art-pedagogik mashg‘ulotlar yordamida bolalarning kreativ tafakkurini shakllantirishning samarali yo‘llari	1761
Qayumova Maftuna Qahhor qizi	
Nutqiy kompetensiyani rivojlantirishda uchraydigan muammolar va ularni hal etish.....	1765
Zokirova Sohiba Muxtaraliyevna, Mamadaliyev Anziratxon Mirzaumar qizi	
Формирование этикетного поведения у детей старшей подготовительной группы	1768
Назруллаева Хумора Муродилла кизи	
Дистанционное обучение как развивающая и дополняющая форма образования познавательных способности учащихся 6-7 классов (на примере изучения истории Узбекистана).....	1772
Sultonova Maxfirat Akramovna	
IIV akademik litseyi o‘spirin o‘quvchilarida kasbiy motivatsiyaning o‘ziga xos jihatlari	1775
Jo‘rayev Sodiqjon Muxammadinovich	
Ota-ona va bola o‘rtasidagi emotsional muloqot	1779
Eshemov Abdurahim Ravshan o‘g‘li	
Ixtisoslashgan maktab o‘quvchilarining kreativ fikrlash salohiyatini rivojlantirishda kimyoning o‘rni	1781
Ahadov Ma‘murjon Sharipovich, Djo‘rayeva Dildora Ziyadulloevna	
Organization of Students’ Independent Learning: Theoretical Foundations and Key Factors	1787
Mamatkulova Kimyokhon Abdujalilovna, Akramova Nilufar Ahmadjonovna	
Bolalarda matematik tushunchalarni shakllantirish nazariyasi	1790
Omonova Gulandam Davlatovna, Mamedova Maxfuza Erkinovna	
Oliy va professional ta’limda laboratoriya ishlarini sun‘iy intellekt yordamida soddalashtirish	1794
Sharopov Farrux Furqat o‘g‘li	
Bo‘lajak iqtisodchi mutaxassislarning tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish – pedagogik muammo sifatida.....	1798
Yaxshimuratova Sevara Rustam qizi	
Bo‘lajak o‘qituvchilarda raqamli kompetensiya va media savodxonlikni rivojlantirishning asoslari	1803
Yuldasheva Munisa Rashidovna	
Kimyo darslarini loyihaviy ta’lim texnologiyasi asosida o‘qitish metodikasi	1807
Ahadov Ma‘murjon Sharipovich, Karimova Durdona Dilshod qizi	
O‘zbek tilini o‘qitish jarayonida talabalarning kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning innovatsion metodik asoslari.....	1812
Jo‘rayeva Turg‘unoy Umarjonovna	
Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining o‘qish savodxonligini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish nazariy asoslari	1818
Otaxonova Zulfizarxon Murotjon qizi	
Metakognitiv yondashuv asosida kimyo fanini o‘qitish	1821
Ahadov Ma‘murjon Sharipovich, Murodova Dilobar Umidjon qizi	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Use of Technology for Developing Your Expertise in One of the Four Skills in an Academic Context ..... 1825 Mirqodirova Nozantin Xolmurod qizi
	Oliydan keyingi pedagogik ta'lim tizimida global va mahalliy nazariyasi: antropologik jihat..... 1829 Norinov Faxriyot Qurbonovich
	Zamonaviy bilimlarni intensiv integratsiyalashda va o'qitishda tadqiqotchilik metodlari ..... 1834 Nurmatova Nargiza Saidovna
	O'smirlik davri yosh kesimida koping xulq-atvorning shakllanishi ..... 1839 Saboxiddinova Shahnoza Xojiakbar qizi
	Korreksion pedagogika: ilmiy-metodik asoslar va ta'lim sifatiga ta'sir mexanizmlari..... 1843 Mirzakobilov Askarali Davronovich
	Talabalarda tanqidiy fikrlashni shakllantirishning innovatsion pedagogik texnologiyalari ..... 1846 Xurramova Sanobar Mahmatmurod qizi
	O'smirlik davrida axloqiy o'zini o'zi anglashni ijtimoiy psixologik xususiyatlari ..... 1851 Galdiyeva Mehribon Durdiyevna
	Bolalar bog'langan nutqni rivojlantirishda badiiy adabiyotlarning muhim o'rni ..... 1855 Abidova N. Z., Karimova Z. A.
	The Emergence of Speech Competence and its Role in 21St Century Competencies ..... 1859 Rajabova Munishxon Rajab qizi
	Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini shakllantirish metodikasini takomillashtirishning o'ziga xos xususiyatlari (ona tili fani misolida)..... 1863 Norboyeva Farangiz Alisher qizi
	Global raqamli qaramlik (telefon, internet, ijtimoiy tarmoq)ning talabalarning ruhiy holatiga ta'siri ..... 1868 Babayeva Nazira Asatullayevna
	O'smirlar o'rtasida o'zaro hamkorlik shakllanishida shaxslararo munosabatlarning ahamiyati ..... 1872 Majidov Jasur Baxtiyarovich
	Yosh futbolchilarda stress va asabiylikni boshqarish..... 1877 O.T. Baxromov
	Структура и содержание когнитивных компетенций в профессиональной подготовке педагога..... 1880 Каримова Фаридна Наильевна
	Bo'lajak mutaxassislarning kasbiy ko'nikma va malakalarini shakllantirishda milliy qadriyatlardan foydalanish..... 1884 Muqimov Ma'ruf Olimovich
	Biologiya darslarida innovatsion interfaol metodlar: STEM, CLIL, Flipped Classroom va PBL yondashuvlarini joriy etish mexanizmlari ..... 1887 Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li
	Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetentligini integrativ yondashuv asosida rivojlantirish ..... 1892 Ibrohimova Nilufar Qobil qizi
	Творческое наследие Тагай Мурада: его рассказы в оригинале и в переводе ..... 1897 Меликулова Нилуфар Хамдуллаевна
	Gender Equality: an Important Prospect for the Development of a New Uzbekistan..... 1902 Khamidova Sitorakhan Mukhammadjonovna
	Gandbolchilarning jismoniy sifatlarini harakatli o'yinlar orqali rivojlantirish..... 1906 Lutpullayev Bunyod Ismatilayevich
	Abu Mansur al-Moturidiyning bilimning "Muvofiqlik nazariyasi" ..... 1909 Qurbonova Zebiniso Mamarajab qizi
	Professor-o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarning rivojlantirishda kompetensiyaviy yondashuvning afzalliklari..... 1914 X. N. Agaliyeva
	Maktabgacha ta'limda bolalarning hissiy-ma'naviy rivojlanishida didaktik o'yinlarning ahamiyati ..... 1920 Urinbayeva Barchinoy Zafarjanovna
	Yoshlarni milliy musiqa san'ati va an'anaviy xonandalikka bo'lgan munosabatini tarbiyalash ..... 1924 Qurbonova Shoxisanam Axmadjonovna
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tabiiy fanlar mavzularini o'rganishdagi klaster yondashuvlari. 1930 Umarova Nafisa Ahmatillovna
	11–15 yoshli suzuvchilarning mashg'ulot yuklamalarini rejalashtirish xususiyatlari ..... 1934 Hasanov Anvar Toxirovich, Asqarova Zaynura
	Yosh voleybolchilarning jismoniy rivojlanishini o'rganish ..... 1937 Sultonov Baxtiyor Abdumurodovich, Hasanov Anvar Toxirovich

Школьные трудности в обучении и педагогическое диагностирование	1940
<i>Урумбаева Айгуль Нагметовна</i>	
Erkin kurashchilarda maxsus jismoniy tayyorgarlikni rivojlantirishda funksional kuch mashqlarining samaradorligi.....	1943
<i>Meliqo'ziyev Azizjon Adxamjon o'g'li</i>	
Употребление падежных окончаний на уроках русского языка	1947
<i>Адилова Солияхон</i>	
STEAM va raqamli ta'lim texnologiyalari asosida alfa avlod o'quvchilarida kreativ tafakkurni shakllantirishning pedagogik asoslari.....	1951
<i>Boltayeva Go'zal Komilovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida olib boriladigan mashg'ulotlarda zamonaviy ta'lim texnologiyalariga qo'yiladigan didaktik talablar	1954
<i>Mansurova Lobar Luqmon qizi</i>	
Translation Techniques as an Integral Part of Foreign Language Teaching and Learning: Benefits and Potential Issues	1958
<i>Yusupova Nargiza Abdulxafizovna</i>	
Использование интерактивных методов обучения русскому языку в медицинском вузе.....	1963
<i>Бекмуратова Умида Аманбаевна</i>	
Nogironligi bo'lgan bolalarda adaptiv jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining sog'liqni saqlashdagi o'rni.....	1967
<i>Namozova Nargiza Husniddin qizi</i>	
The Importance of the Theoretical Basis in Educating Preschool Children in the Spirit of National Education Within the Family.....	1971
<i>Rakhmonova Diyora Utkir's daughter</i>	
Kurash mashg'ulotlarida sportchilarning funksional tayyorgarligini oshirishda individual yondashuvning ilmiy asoslari.....	1976
<i>Nurullayev Abduxoliq Qaxxorovich</i>	
Voleybol mashg'ulotlarida funksional tayyorgarlikni oshirishda individual yondashuvning ilmiy asoslari ...	1980
<i>Davulov Ozodbek Qalandarovich</i>	
18–21 yoshdagi talaba futbolchilarni kompleks tayyorlashning nazariy va uslubiy jihatlari.....	1984
<i>Djemilov Temur Rasimovich</i>	
Oilaviy nizolarning bolalar psixikasiga ta'siri.....	1989
<i>Tulyaganova Dilnoza Ravshanbekovna</i>	
Boshlang'ich maktab yoshidagi (6–8 yosh) chap qo'li dominant bo'lgan bolalarning psixologik rivojlanishi va xususiyatlari	1993
<i>Usmanova Sevara Akmalovna</i>	
Matematika fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar orqali darsni qiziqarli va samarali qilish usullari ...	1996
<i>Abdullayev G'ayratjon Mutalipovich</i>	
Entropiya o'lchovlarining nazariy asoslari: Shannon, Reyni va Tsallis entropiyasi taqqoslamasi.....	2001
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Abdurashidov Saydullo Xayrullo o'g'li</i>	
Sun'iy intellekt vositalari asosida kiberijtimoiylashuv samaradorligini oshirishning pedagogik sharoitlari va monitoring mexanizmlari.....	2007
<i>Istamova Dilnoza Norboyevna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida kompetensiyaviy yondashuvga tayanib ta'lim mazmunini boshqarish	2012
<i>Turaxujayeva Madina Norpulatovna</i>	
Para armrestlingchi talabalarni musobaqa oldi texnik tayyorgarligini takomillashtirishda kuch sifatining o'rni.....	2015
<i>Karimov Faxriddin Xurramovich</i>	
Yengil atletika sportchilarida yadro itqitish harakati biomexanik ko'rsatkichlarining texnik samaradorlikka ta'siri	2019
<i>Djabbarov Axror Islomovich</i>	
Tinchlik madaniyati konsepsiyasining evolyusiyasi: klassik va zamonaviy falsafa.....	2023
<i>Abdumalikov Ilimjon Abduxamjonovich</i>	
Talabalarning muammoga asoslangan topshiriqlar orqali kognitiv mustaqilligini rivojlantirish: mohiyat va mazmun	2028
<i>Abduvaliyev Nurillo Abdujalilovich</i>	
Oliy ta'lim muassasasi pedagoglari innovatsion faoliyatining ijtimoiy psixologik xususiyatlari	2032
<i>Almardanova Salomat Bobonazarovna</i>	

Kasbiy ta'lim tashkilotlari o'quvchilarning o'quv-bilish faoliyatini faollashtirish zarurati	2035
<i>Ashirov Abdurashid Ravshanovich</i>	
Pedagogik ta'lim klasteri tizimi asosida maktab laboratoriya innovatsion loyihasi amalg oshirishning o'ziga xosligi	2040
<i>Azimova Odinaxon Abduqodir qizi</i>	
Talabalarda algoritmik kompetentlikni rivojlantirishning sun'iy intellekt va Big Data Analytics asosida o'quv faoliyatini real vaqt rejimida kuzatuvchi va boshqaruvchi konseptual modelni takomillashtirish.....	2043
<i>Kayumova Nazokat Rashitovna</i>	
Uzluksiz ta'lim tizimida texnologiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishning metodik asoslari	2049
<i>Kurbanov Baxrom</i>	
Ingliz tilida o'qitish vositasi sifatida monologlardan foydalanishning muvaffaqiyatli strategiyalari	2053
<i>Madaminova Nilufar Madrasulovna</i>	
Raqamli texnologiyalar davrida o'quvchilarning psixologik xavfsizligini ta'minlash muammolari	2056
<i>Mahmudov Dilmurod Rahmatjonovich</i>	
Gamifikatsiya va STEAM texnologiyalarini joriy etish orqali boshlang'ich ta'limda inklyuziya va teng imkoniyatlarni ta'minlash	2059
<i>Mamadjanova Diloromxon Baxtiyor qizi</i>	
Talabalarining tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda raqamli kompetensiyalarning roli.....	2064
<i>Mamasulova Zulayho Abdullayevna, Toshmatov Sardorbek Shahobiddinovich</i>	
Maktab yoshidagi o'quvchilarda suzish mashg'ulotlari orqali jismoniy rivojlanish va funktional tayyorgarlik ko'rsatkichlarini oshirish metodikasi.....	2067
<i>Mengliqulov Xayrullo Aliqulovich</i>	
O'quv jarayonida "Data Science" elementlarini integratsiyalashning didaktik imkoniyatlari	2072
<i>Mo'minova Dilnavoz Komilovna</i>	
Muloqot kompetensiyasining pedagogik-psixologik mazmuni va rivojlanish omillari.....	2077
<i>Narbayeva Malohat Xudayberdiyevna</i>	
O'g'il va qiz bolalarda gender tasavvurlarning shakllanishida ota-onaning liderlik maqomining roli.....	2080
<i>Ogina Otajonova</i>	
Yarimo'tkazgichlar fizikasi fanini o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning ilmiy asoslari	2084
<i>Oromiddinov Sardorbek Botirovich</i>	
Yangi O'zbekistonda ta'limni rivojlantirishda media vositalardan foydalanish metodlari	2089
<i>Qobilov Vohidjon Asliddin o'g'li</i>	
Inklyuziv ta'limda pedagoglarni tayyorlashning zamonaviy tendensiyalari va innovatsion yondashuvlar ...	2092
<i>Qodirova Feruza Usmanovna</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida o'yinli texnologiyalardan unumli foydalanishning roli.....	2095
<i>Sobirova Bonu Matkarimovna</i>	
Kichik yoshli bolalarning olamni idrok etishlarida oila tarbiyasining ahamiyati	2099
<i>Sobirova Fotimaxon Baxodir qizi, G'aniyeva Shodiya Azizovna</i>	
Talabalarining tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda raqamli kompetensiyalarning roli.....	2102
<i>Mamasulova Zulayho Abdullayevna, Toshmatov Sardorbek Shahobiddinovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishning didaktik tizimi	2105
<i>Ulug'berdiyeva Dilbar Qarshibekovna</i>	
Kurashchi qizlarning texnik harakatlarining kinematik va kinetik modellashtirish	2109
<i>Xomudjonova Feruza Komiljon qizi</i>	
Lingvokulturologiya va kommunikativ yondashuv integratsiyasi asosida talabalarda ijtimoiy kompetensiyani rivojlantirish.....	2114
<i>Y. T. Umarova</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik faoliyatda kasbiy barqarorligini ta'minlovchi psixologik omillar	2118
<i>Yakubova Manzura Abduraxmonovna</i>	
Integratsiyalashgan darslar orqali talabalarining kreativ salohiyatini rivojlantirish	2121
<i>Yaxyayeva Umida Sharifovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'limida "O'zbekiston tarixi" fanining amaliy komponentini kuchaytirish: klinik-ijtimoiy kontekst orqali o'qitish modeli	2125
<i>Yulchiyeva Gulnozaxon Shuxratbek qizi</i>	
Radiatsion fonning inson hayot faoliyatiga ta'siri mavzusini o'rganishning pedagogik ahamiyati	2130
<i>Sodiqov Murod Naimovich</i>	

Talabalarning jismoniy tayyorgarligini oshirishda zamonaviy jismoniy tarbiya metodlarining samaradorligi	2134
Tashpulatov Farxad Alisherovich	
“Arba’in” asarida qit’alarning vazniy xususiyatlari.....	2140
Eshniyazova Maysara Beknazarovna	
Guruhiy loyihalar orqali bolalarda hamkorlik va muloqot ko’nikmalarini tarbiyalash.....	2145
Negmatova Sanobar Qarshiboyevna	
Sport takomillashuv gurugidagi futbolchilarni o’yinga yo’naltirilgan mashg’ulotlar orqali musobaqaga tayyorgarlikni takomillashtirish	2149
Mamatraimov Anvar Chorshanbiyevich	
Oliy ta’lim raqobatbardoshligining ta’lim sifatini oshirishdagi roli	2155
Nishonov Dilshod Shamsidinovich	
Sharq donoligi va zamonaviy ta’lim uyg’unligi	2162
Djurakulova Adolat Xolmuratovna	
The Role of Artificial Intelligence in Teaching English as a Foreign Language	2165
Babayeva Komila Rishatovna	
Zaif eshituvchi bolalarga tasviriy san’atni o’rgatishning metodik asoslari (miniatyura misolida).....	2169
Buharbayev Muxtar Yusupovich	
Bo’lajak jismoniy tarbiya o’qituvchilarining axloqiy va estetik madaniyatini takomillashtirish: maxsus yondashuvlar	2172
Do’schanova Nafosat Norimonovna	
Boshlang’ich sinf o’quvchilarida tanqidiy fikirlashni rivojlantirish texnologiyalari	2176
Fayzullayeva Feruza Raxmatovna	
Bo’lajak o’qituvchilarda kommunikativ madaniyatni rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari	2179
Izbosarova Zuxro Anatoliy qizi	
Dialekt va adabiy til: o’zaro munosabat.....	2183
Jumanazarova Guljahon	
Maktabgacha ta’lim yo’nalishi talabalariga kommunikativ kompetensiyalarni o’rgatishda interaktiv ta’lim texnologiyalar.....	2187
Kimsanboyeva Ruksoraxon Ziyodbek qizi	
Pedagogik nizolarni hal etishda bo’lajak o’qituvchilarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari	2190
Norjon Jamilova Abduxoliq qizi	
Abu Nasr Farobiy asarlari asosida talabalarni boshqaruv madaniyatini rivojlantirish.....	2194
Shamsiyeva M. R.	
O’smirlarda affiliatsiya motivini shakllantirishning pedagogik-psixologik determinantlari	2196
Tojiboyeva Gulxumor Raxmanjanovna, Saidova Maftuna Xakim qizi	
Преподаватель - русист в современной национальной школе: личный опыт и методические находки	2200
Хамидова Гулноза Турсунбаевна (Турсунбой кизи)	

KURASHCHI QIZLARNING TEXNIK HARAKATLARINING KINEMATIK VA KINETIK MODELLASHTIRISH

Xomudjonova Feruza Komiljon qizi
Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Ijtimoiy fanlar fakulteti
Jismoniy madaniyat kafedrasini mudiri

Annotatsiya: Mazkur maqolada milliy kurashda qizlar bajaradigan asosiy texnik harakatlarni kinematik va kinetik yondashuv asosida modellashtirish masalalari yoritiladi. Tadqiqotning maqsadi texnik usullarni fazalarga ajratish, harakatning fazoviy vaqt ko'rsatkichlarini hamda kuch taqsimoti va aylanish momenti bilan bog'liq qonuniyatlarni yagona model tizimida ifodalashdan iborat. Model sportchi tana bo'g'inlarining holati, og'irlik markazi trayektoriyasi, tayanchga tushuvchi kuch va muvozanat o'zgarishlarini birlashtiradi. Natijada texnik usulning samaradorligi va xavfsiz bajarilishiga xizmat qiluvchi mezonlar taklif etiladi. Milliy kurashda usulni halol, to'g'ri va barqaror bajarish talablarini inobatga olgan holda, murabbiylik amaliyoti uchun kuzatuvga asoslangan baholash jadvali va mashg'ulot yo'naltirish ko'rsatmalari ishlab chiqiladi. Kurashning mamlakat miqyosida ommalashuvi va xalqaro maydondagi o'rni ortib borayotgan sharoitda bunday modellashtirish yondashuvi sport natijasini oshirish bilan birga jarohatlar xavfini kamaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: milliy kurash, kurashchi qizlar, texnik usul, harakat fazalari, og'irlik markazi, tayanch kuchi, aylanish momenti, modellashtirish, texnik tahlil.

Abstract: This paper addresses kinematic and kinetic modeling of key technical actions performed by female athletes in Kurash. The objective is to structure techniques into phases and represent spatial-temporal motion variables together with force and moment patterns within a unified modeling framework. The proposed approach integrates joint configurations, center-of-mass trajectory, ground reaction forces, and balance dynamics to formulate practical criteria for both effectiveness and safer execution. The work highlights applied coaching value through an observation-based assessment tool and training orientation principles aligned with the growing institutional and international standing of Kurash.

Key words: Kurash, female athletes, technique, kinematics, kinetics, center of mass, ground reaction force, modeling.

Аннотация: В статье рассматриваются вопросы моделирования основных технических действий в национальной борьбе кураш у девушек на основе кинематического и кинетического подходов. Цель исследования состоит в разбиении приемов на фазы, описании пространственно-временных характеристик движения и силовых закономерностей в единой системе моделей. Предложенная схема объединяет положение звеньев тела, траекторию центра масс, опорные реакции и изменения равновесия, что позволяет формировать критерии эффективности и безопасного выполнения приемов. Практическая значимость связана с разработкой наблюдательного инструментария для тренера и уточнением направлений технической подготовки в условиях роста популярности и международного статуса кураша.

Ключевые слова: кураш, девушки-спортсменки, техника, фазы движения, центр масс, опорная реакция, момент, моделирование, технический анализ.

KIRISH

Milliy kurash O'zbekistonning ko'p asrlik jismoniy va ma'naviy merosiga tayangan holda shakllangan, musobaqa madaniyati, odob va halollik mezonlari bilan ajralib turadigan sport turidir. Tik holatda olib boriladigan bellashuvda ushlar barqarorligi, muvozanatni boshqarish, tanani o'z vaqtida burish hamda tayanchdan unumli foydalanish g'alabani belgilovchi asosiy omillar sanaladi. Kurashchi qizlar tayyorgarligida ushbu omillar yanada sezgir namoyon bo'ladi, chunki texnik harakatlar qisqa muddat ichida keskin tezlanish, kuch yig'ish va yo'nalishni o'zgartirishni talab qiladi. Shuning uchun texnik usullarning tashqi ko'rinishi bilan cheklanib qolgan baholash ko'pincha yetarli bo'lmaydi, harakatning ichki tuzilmasi, bosqichlari va bosqichlar o'rtasidagi bog'larni ilmiy asosda ochib berish zarur bo'ladi.

Kinematik yondashuv harakatning fazoviy va vaqt bo'yicha tuzilishini son jihatdan ifodalaydi, bunda tana bo'g'inlarining siljishi, bo'g'im burchaklarining o'zgarishi, tezlik hamda tezlanishning almashinuvi aniqla-

nadi. Milliy kurashdagi ko'plab usullarda tayyorgarlik, kirish, aylantirish va yakun bosqichlari bir biriga zich ulanadi, shuning uchun xatolikning qaysi bosqichda paydo bo'lganini oddiy kuzatuv bilan ajratish murakkablashadi. Kinetik yondashuv esa harakatni yuzaga keltirayotgan kuchlar, tayanch reaksiyasi, kuch impulsi va kuch momentlarini tavsiflaydi. Aynan shu ko'rsatkichlar orqali usulning qaysi paytida kuch to'g'ri yo'nalishda yig'ilayotgani, qaysi paytida esa kuch samarasiz sarflanayotgani aniqlanadi. Natijada texnik tayyorgarlikni faqat ko'rish orqali emas, balki mazmunan tushunib bajarish imkonini beradi.

Mazkur maqolaning maqsadi kurashchi qizlarning texnik harakatlarini kinematik va kinetik modellashtirish asosida tahlil qilish, usullarni bosqichlarga ajratish hamda samaradorlik va xavfsizlik mezonlarini belgilashdan iborat. Tadqiqotda og'irlik markazi harakati, gavda burilishi, oyoq qo'yish barqarorligi va tayanch kuchining yo'nalishi o'rtasidagi bog'lanishlar yoritiladi, shuningdek murabbiy uchun bosqichlar bo'yicha baholash mezonlari va tuzatish yo'nalishlari taklif etiladi. Amaliy jihatdan bu yondashuv mashg'ulotlarda texnikani tozalash, takrorlarni maqsadli tashkil etish, ortiqcha yuklamani kamaytirish bilan birga jarohat xavfini kamaytirishga ham xizmat qiladi. Ilmiy jihatdan esa milliy kurash texnikasining fazalararo o'tish qonuniyatlarini aniqlashga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Milliy kurash bo'yicha adabiyotlar tizimi avvalo me'yoriy hujjatlar bilan belgilangan bo'lib, ularda kurashni ommalashtirish, musobaqalar tizimini kengaytirish, mutaxassislar tayyorlash va ilmiy uslubiy bazani mustahkamlash ustuvor yo'nalish sifatida ko'rsatiladi. Xususan, 2017-yilgi va 2020-yilgi qarorlarda kurashni rivojlantirish, sportchilarning hamda murabbiy va hakamlarning malakasini oshirish, moddiy texnik bazani kuchaytirish, kurashni yoshlar o'rtasida faol targ'ib etish kabi vazifalar amaliy va tashkiliy chora tadbirlar bilan birga berilgan [1].

Keyingi davr hujjatlarida esa mazkur yo'nalishlarni davom ettirish, hududlarda kurash maktablari tarmog'ini kengaytirish va dasturlarga o'zgartirishlar kiritish orqali tizimiy rivojlanish ko'zda tutiladi [3].

Bu hujjatlar mazmunidan kelib chiqadigan ilmiy xulosa shuki, kurashda sport natijasini oshirish faqat mashg'ulot hajmi bilan emas, balki texnik harakatlarni aniq mezonlar asosida tahlil qilish, o'qitish va nazorat qilish orqali ham ta'minlanadi, ayniqsa qizlar sportida texnik barqarorlik va xavfsizlik mezonlari bir vaqtning o'zida boshqarilishi zarur.

Kurashning qoidalari va bellashuv talablari bo'yicha manbalar texnik harakatlar mazmunini tushinishda tayanch qatlam hisoblanadi, chunki har bir usulning ruxsat etilgan shakli, baholash mezonlari, taqiqlangan holatlar va halollik talabi aynan shu qoidalarda yoritiladi [4].

Qoidaviy manbalar texnik harakatni toza bajarish g'oyasini markazga qo'yadi, amaliyotda esa bu talab harakatning har bir bosqichida muvozanatni saqlash, ushlashni uzmaslik, raqibni nazoratli yo'nalishda tashlash bilan uyg'unlashadi. Shu nuqtayi nazardan, qoidalar texnik usulni bosqichlarga ajratib o'rganishga majbur qiladi, chunki bosqichlardan birida yuzaga kelgan kichik xato keyingi bosqichda qoidabuzarlik yoki natijaning yo'qolishiga olib kelishi mumkin. Demak, kinematik va kinetik modellashtirishda qoidalar faqat tashqi cheklov emas, balki harakatni mazmunan tuzishga yo'l ko'rsatuvchi me'yoriy asos vazifasini bajaradi.

Kurash va kurashga yaqin yo'nalishlarda yaratilgan o'quv darslik va qo'llanmalarda texnik tayyorgarlik, usullar tasnifi, ushlashlar, qarshi usullar, mashg'ulotni rejalashtirish hamda musobaqa faoliyatini tashkil etish masalalari tizimli yoritilgan [5].

Kerimovning sport kurashi nazariyasi va usuliyati kurash turlari uchun umumiy tayyorgarlik qonuniyatlarini, texnik va taktik tayyorgarlikning didaktik asoslarini beradi, bu yondashuv milliy kurashdagi harakat ketma ketligini o'rgatishda ham metodik tayanch bo'la oladi. Mirzaqulovning belbog'li kurash bo'yicha qo'llanmasida esa belbog' ushlashga tayangan kurashlarda harakatni o'rgatish, mashq tanlash va musobaqaga tayyorlash masalalari bayon qilinadi, bu esa milliy kurashda ushlash barqarorligi va tayanch bilan ishlashni tushinishda amaliy qiymatga ega [6].

Tastanov va shu yo'nalishdagi o'quv manbalarda kurash usullarini o'qitish ketma ketligi, harakatning mantiqiy tuzilishi, o'quv mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar keltiriladi [7].

Biroq mazkur manbalarda texnik harakatning kinematik ko'rsatkichlari, masalan bo'g'im burchaklari o'zgarish tezligi, og'irlik markazi siljishi, hamda kinetik ko'rsatkichlar, masalan tayanch reaksiyasi kuchi, kuch impulsi va bo'g'im momentlarini son jihatdan mezonlashtirish odatda yetarli darajada ishlab chiqilmagan. Natijada texnik xatoni aniqlash ko'pincha kuzatuv tajribasiga tayanib qoladi, qizlar tayyorgarligida esa bunday yondashuv yuklama me'yorini va xavfsizlikni bir vaqtning o'zida boshqarish imkonini cheklaydi.

Ilmiy anjuman to'plamlari va mahalliy ilmiy maqolalarda kurashning tarixiy va tarbiyaviy ahamiyati, tayyorgarlik jarayonini takomillashtirish, o'quv dasturlarini yangilash, mashg'ulot yuklamalarini asoslash, texnik tayyorgarlik vositalarini tanlash kabi masalalar ko'tarilib, kurash ilmiy muhitida amaliy ehtiyojlar kuchayib borayotgani ko'rinadi [8]. Bunday ishlarning afzalligi shundaki, ular kurash amaliyotidagi dolzarb muammolarni ochiq bayon

qiladi va murabbiylik ehtiyojini ilmiy vazifa darajasiga olib chiqadi. Shu bilan birga, qizlar kurashi uchun aynan texnik harakatning bosqichma bosqich o'tishida kuzatiladigan muvozanat o'zgarishi, tayanch bilan ishlashdagi kuch taqsimoti va bo'g'imlar yuklamasini modellashtirish masalasi ko'p hollarda umumiy tavsif darajasida qoladi. Demak, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, mavjud metodik bilimni o'Ichovli ko'rsatkichlar bilan boyitish, ya'ni texnik harakatni aniq kinematik va kinetik mezonlar orqali tavsiflash ehtiyoji saqlanib qolmoqda.

Kinematik va kinetik modellashtirishning nazariy poydevori sport biomexanikasi bo'yicha klassik darslik va qo'llanmalarda ishlab chiqilgan bo'lib, ularda inson harakat apparatining mexanik qonuniyatlari, bo'g'imlar harakati va mushak faoliyati, chiziqli hamda burchak harakatlanish, kuch va kuch momentlari, energiya va quvvat tushunchalari tizimli bayon qilinadi ^[9].

Donskoy va Zatsiorskiy darsligida sport harakatini mexanik tizim sifatida ko'rish, tashqi va ichki kuchlarning rolini ajratish, bo'g'imlar zanjiri orqali harakat uzatilishi kabi masalalar orqali texnik harakatni bosqichlarga ajratib tahlil qilish imkonini beradigan nazariy asoslar beriladi^[9].

Popov va Samsonova qo'llanmasida esa harakatning kuch va energetik jihatlari, bo'g'imlar yuklamasi hamda texnik o'qitish jarayonida biomexanik tahlilning amaliy ahamiyati yoritiladi, bu yondashuv kurashchi qizlar tayyorgarligida samaradorlik bilan birga xavfsizlik mezonlarini ham ajratib ko'rsatishga xizmat qiladi ^[10].

Adabiyotlar sharhidan kelib chiqadigan umumiy xulosa shuki, milliy kurash bo'yicha metodik manbalar texnikani o'rgatish mazmunini beradi, biomexanika manbalari esa harakatni o'Ichovli tahlil qilish apparatini beradi, lekin aynan kurashchi qizlarning milliy kurashdagi texnik harakatlarini bosqichma bosqich kinematik va kinetik mezonlar bilan bog'lab beradigan, murabbiy amaliyoti uchun qo'llashga tayyor tizimlashgan model yondashuvi yetarli darajada shakllanmagan. Shu sabab ushbu maqolada adabiyotlarda mavjud metodik yondashuvlar va biomexanik nazariy asoslarni birlashtirgan holda, kurashchi qizlar texnik harakatlarini model-lashtirishga yo'naltirilgan tahliliy yo'l tanlanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Milliy kurashchi qizlarning tik holatda bajariladigan texnik harakatlarini tizimli va bosqichma bosqich tahlil qilishga qaratildi. Metodologik asos sifatida sport biomexanikasi, pedagogik kuzatuv va texnik tahlilning uyg'un-lashgan yondashuvi tanlandi. Tadqiqotda texnik harakatlar yagona jarayon sifatida emas, balki o'zaro bog'langan fazalar majmui sifatida ko'rib chiqildi. Har bir texnik usul tayyorgarlik, kirish, aylantirish va yakun bosqichlariga ajratilib, har bir bosqichda gavda holati, oyoq qo'yish, muvozanat saqlanishi va harakat ketma ketligi alohida o'rganildi. Ushbu yondashuv texnik xatolarni umumiy natija orqali emas, balki aynan qaysi bosqichda yuzaga kelayotganini aniqlash imkonini beradi, bu esa murabbiylik tahlili uchun muhim metodik afzallik hisoblanadi.

Kinematik tahlilda tana bo'g'inlarining fazoviy joylashuvi va ularning vaqt bo'yicha o'zgarishi asosiy obekt sifatida belgilandi. Kurashchi qizlarning gavda og'ishi, tos burilishi, tizza va tovon bo'g'inlarining yozilishi hamda qo'l harakatlari ketma ketligi texnik samaradorlik bilan bog'liq holda baholandi. Harakatning tezligi va ritmi ayniqsa kirish va aylantirish bosqichlarida muhim ko'rsatkich sifatida qaraldi, chunki aynan shu paytda raqib muvozanati buziladi va tashlash uchun zarur sharoit yaratiladi. Kinematik tahlil metodologik jihatdan harakatni vizual kuzatuvdan son jihatga yaqinlashtirishga xizmat qilib, murabbiy bahosining subyektivligini kamaytirishga yo'naltirildi.

Kinematik tahlil metodologiyasida tayanch bilan o'zaro ta'sir markaziy o'rinni egalladi. Milliy kurashda texnik usulning muvaffaqiyati ko'p jihatdan oyoq orqali gilamga uzatilayotgan kuch va uning yo'nalishiga bog'liq bo'lgani sababli, tayanch reaksiyasi kuchi, kuch yig'ilishi va gavda aylanishi o'rtasidagi bog'lanish alohida tahlil qilindi. Harakatning ayrim bosqichlarida kuchning keskin ortishi yoki aksincha pasayishi texnik uzilish belgisi sifatida qaraldi. Metodologik yondashuv shundan iborat bo'ldiki, kuch faqat miqdor emas, balki yo'nalish va vaqt jihatidan baholandi, chunki noto'g'ri yo'nalgan kuch texnik harakatni kuchaytirmaydi, balki muvozanatni buzadi.

Pedagogik nuqtai nazardan metodologiya kuzatuv, taqqoslash va tahlil usullariga tayandi. Turli tayyorgarlik darajasiga ega kurashchi qizlarning texnik harakatlari solishtirilib, barqaror va beqaror bajarilish variantlari ajratildi. Ushbu yondashuv metodologik jihatdan nafaqat ideal texnik modelni, balki amaliyotda ko'p uchray-digan xatolar modelini ham shakllantirishga imkon berdi. Natijada metodologiya nazariy biomexanik bilimlarni murabbiylik amaliyoti bilan bog'lovchi o'rta bo'g'in vazifasini bajaradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'tkazilgan metodologik va empirik tahlil natijalari milliy kurashchi qizlarning texnik harakatlari yuqori dara-jada murakkab va ko'p omilli jarayon ekanini tasdiqlaydi. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, texnik usulning muvaffaqi-yati alohida bir kuch ko'rsatkichi yoki bitta harakat elementi bilan emas, balki harakat bosqichlarining o'zaro uyg'unligi bilan belgilanadi. Ayniqsa tik holatda bajariladigan tashlashlarda tayyorgarlik va kirish bosqichlarida yo'l qo'yilgan kichik kamchiliklar keyingi aylantirish va yakun bosqichlarida keskin natija yo'qotilishiga olib keladi.

Bu holat milliy kurash texnikasining asosiy xususiyati bo'lgan muvozanatni boshqarish va raqib og'irligini to'g'ri yo'nalishda siljitish tamoyillari bilan bevosita bog'liq ekanini ko'rsatadi.

Muhokama jarayonida aniqlangan muhim jihatlardan biri shuki, kurashchi qizlarda texnik barqarorlik kuchni ko'paytirish orqali emas, balki gavda, tos va oyoq harakatlarining ketma ketligini to'g'ri shakllantirish orqali ta'minlanadi. Empirik kuzatuvlarda texnik jihatdan yetuk sportchilarda harakat silliq, ortiqcha keskinliksiz bajarilishi, og'irlik markazining keskin sakrashsiz boshqarilishi va tayanch bilan uzluksiz aloqa saqlanishi kuzatildi. Bu holat shuni anglatadiki, texnik samaradorlik ko'p hollarda kuch tejamkorligi bilan birga namoyon bo'ladi. Aksincha, texnik tayyorgarligi yetarli bo'lmagan sportchilarda kuchni ko'paytirish hisobiga natijaga erishishga urinish kuzatilib, bu usulning barqaror emasligi va takroriy bajarishda xatolarga olib kelishi qayd etildi.

Tahlil natijalari milliy kurashda qizlar tayyorgarligida jarohat xavfi masalasini ham alohida muhokama qilish zarurligini ko'rsatadi. Aylantirish va yakun bosqichlarida tos harakati yetarli bo'lmagan holatlarda yuklama bel va tizza bo'g'imlariga kompensatsion tarzda tushishi aniqlandi. Bu holat uzoq muddatli mashg'ulot jarayonida surunkali zo'riqish va jarohatlanish ehtimolini oshiradi. Shuning uchun texnik tayyorgarlikni baholashda faqat tashlashning muvaffaqiyatli yoki muvaffaqiyatsiz yakuniga emas, balki uning bajarilish jarayonidagi muvozanat, tayanch va gavda uyg'unligiga e'tibor qaratish muhimligi oydinlashadi. Ushbu jihat milliy kurashning sog'lomlashtiruvchi va tarbiyaviy vazifalariga ham mos keladi.

Muhokama qilingan natijalar mavjud metodik adabiyotlarda berilgan umumiy texnik tavsiflarni chuqurlashtiradi va ularni aniq mezonlar bilan boyitadi. Avvalgi manbalarda usullar ko'proq tasviriy va tavsivyaviy shaklda berilgan bo'lsa, ushbu tadqiqot texnik harakatni bosqichma bosqich tahlil qilish orqali murabbiy uchun aniq yo'naltiruvchi belgilarni ajratib ko'rsatadi. Bu esa mashg'ulot jarayonini rejalashtirishda, texnik xatolarni erta aniqlashda va individual yondashuvni kuchaytirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Natijada milliy kurashchi qizlar tayyorgarligida texnikani takomillashtirish jarayoni tizimli, izchil va ilmiy asoslangan shaklga ega bo'lishi mumkin.

Umuman olganda, muhokama qilingan natijalar kinematik va kinetik modellashtirish milliy kurash amaliyoti uchun faqat nazariy yo'nalish emas, balki murabbiylik faoliyatida bevosita qo'llaniladigan samarali vosita ekanini ko'rsatadi. Bu yondashuv texnikani o'rgatishda ko'rishga asoslangan subyektiv bahodan bosqichma bosqich mezonlashtirilgan tahlilga o'tish imkonini beradi. Shu orqali milliy kurashchi qizlarning texnik mahoratini barqaror oshirish, musobaqa natijalarini yaxshilash va sog'lom sport faoliyatini ta'minlashga xizmat qiladigan ilmiy asos yaratiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tadqiqot natijalari milliy kurashchi qizlarning texnik harakatlari yuqori darajada muvofiqlashtirilgan, bosqichma bosqich tashkil etiladigan va ko'p omilli jarayon ekanini ko'rsatdi. Kinematik va kinetik modellashtirish asosida o'tkazilgan tahlillar texnik usulning muvaffaqiyati alohida kuch ko'rsatkichlari yoki tashqi harakat ko'rinishi bilan emas, balki harakat bosqichlari o'rtasidagi uzviy bog'liqlik bilan belgilanayotganini tasdiqlaydi. Tayyorgarlik va kirish bosqichlarida muvozanatning to'g'ri tashkil etilishi, gavda va tos harakatining uyg'unligi, tayanch bilan barqaror aloqa saqlanishi keyingi aylantirish va yakun bosqichlarida texnik samaradorlikni belgilovchi asosiy omillar sifatida namoyon bo'ldi. Shu jihatdan, milliy kurashda texnikani baholashda faqat tashlash natijasiga emas, balki uning bajarilish jarayoniga alohida e'tibor qaratish zarurligi ilmiy asoslandi.

Tadqiqot davomida aniqlanganki, kinematik ko'rsatkichlar orqali harakatning ritmi, tezligi va fazoviy barqarorligini baholash mumkin bo'lsa, kinetik ko'rsatkichlar texnik usulning ichki kuch tuzilmasini ochib beradi. Og'irlik markazining boshqarilishi, tayanch orqali uzatilayotgan kuchning yo'nalishi va vaqt bo'yicha taqsimlanishi texnik harakatning sifatini belgilovchi yetakchi belgilar hisoblanadi. Empirik tahlil shuni ko'rsatdiki, texnik jihatdan yetuk kurashchi qizlarda kuch tejamkorligi, harakatning silliqligi va bosqichlar o'rtasidagi uzluksizlik ustunlik qiladi. Aksincha, kuchni kompensatsiya sifatida qo'llash holatlarida texnik barqarorlik pasayadi va bo'g'imlarga tushadigan yuklama ortadi. Bu esa mashg'ulot jarayonida xavfsizlik masalasini texnik tayyorgarlik bilan bir qatorda ko'rib chiqish zarurligini ko'rsatadi.

Olingan natijalar murabbiylik amaliyoti uchun muhim xulosalarni beradi. Avvalo, texnik tayyorgarlikni rejalashtirishda usullarni yaxlit holda emas, balki bosqichlar bo'yicha o'rgatish va baholash maqsadga muvofiqdir. Har bir bosqich uchun muvozanat, tayanch, gavda holati va harakat ketma ketligiga oid aniq mezonlar shakllantirilsa, texnik xatolarni erta aniqlash va tuzatish imkoniyati kengayadi. Shu bilan birga, kinematik va kinetik modellashtirish natijalari individual yondashuvni kuchaytirishga xizmat qiladi, chunki har bir kurashchi qizning jismoniy imkoniyatlari va harakat uslubi o'ziga xos bo'lib, texnikani aynan shu xususiyatlarga moslashtirish talab etiladi.

Milliy kurashchi qizlarning texnik harakatlarini kinematik va kinetik modellashtirish asosida tahlil qilish nafaqat ilmiy ahamiyatga ega, balki amaliy jihatdan ham katta imkoniyatlar yaratadi. Ushbu yondashuv texnikani o'rgatish va takomillashtirish jarayonini tizimlashtirish, mashg'ulot samaradorligini oshirish va jarohat xavfini

kamaytirishga xizmat qiladi. Tadqiqot natijalari milliy kurashni rivojlantirishga qaratilgan ilmiy va metodik ishlar uchun tayanch bo'lib, kelgusida kurashchi qizlar tayyorgarligini yanada mukammal darajaga olib chiqish uchun zarur shart sharoitlarni shakllantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. Kurash milliy sport turini yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida PQ-3306-son qaror. 2017-yil 2-oktabr.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. Kurash milliy sport turini rivojlantirish va uning xalqaro nufuzini yanada oshirish chora tadbirlari to'g'risida PQ-4881-son qaror. 2020-yil 4-noyabr.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. PQ-4881-son qaroriga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida PQ-450-son hujjat. 2024-yil 20-dekabr.
4. Xalqaro kurash uyushmasi. Kurash qoidalari, musobaqalarni tashkil etish va o'tkazish bo'yicha qoidalar. 2022-yil 20-avgustdagi rasmiy sahifa.
5. Kerimov F A. Sport kurashi nazariyasi va usuliyati. Toshkent, darslik.
6. Mirzaqulov Sh A. Belbog'li kurash nazariyasi va uslubiyati. Toshkent, o'quv qo'llanma.
7. Tastanov N A. Kurash turlari nazariyasi va uslubiyati. Toshkent, o'quv qo'llanma.
8. Kurash bo'yicha ilmiy anjuman to'plami. O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti materiallari. 2023.
9. Donskoy D D, Zatsiorskiy V M. Biomexanika. Moskva, Fizkultura i sport, 1979.
10. Popov G I, Samsonova A V. Harakat faoliyati biomexanikasi. Moskva, Akademiya, 2011.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.